

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

ประคอง กรรณสุด. สถิติศาสตร์เพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. ปทุมธานี:

บริษัทศูนย์หนังสือ ดร.ศรีสง่า จำกัด, ม.ป.ป.

ประภาเพ็ญ สุวรรณ. ทัศนคติ : การวัด การเปลี่ยนแปลง และพฤติกรรมอนามัย.

พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์พระพิธนา, 2526.

ประยูรศรี สุธะศุณานนท์. จิตวิทยาพัฒนาการ. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาจิตวิทยาและ

แนะแนว วิทยาลัยครูจันทรเกษม, ม.ป.ป.

เยาวดี วิบูลย์ศรี. หลักการวัดผลและการสร้างข้อสอบ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร:

ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. กรมวิชาการ. เครื่องมือวัดผลการเรียนรู้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2525.

_____. _____. แผนการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย

และกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. กรุงเทพมหานคร:

โรงพิมพ์ธรรมบรรณาการ, 2520.

_____. _____. แผนการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2.

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ยูไนเต็ดโปรดักชั่น, 2522.

_____. _____. แผนการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3.

ปราณบุรี: โรงพิมพ์ศูนย์กลางทหารราบ, ม.ป.ป.

_____. _____. แผนการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.

กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์การพิมพ์, 2524.

_____. _____. แผนการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2526.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. กรมวิชาการ. หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521. 2 เล่ม.

พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2525.

____. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ และสาธารณสุข, กระทรวง.

กรมอนามัย. กองทันตสาธารณสุข. คู่มือการจัดกิจกรรมโครงการส่งเสริมทันตสุขภาพ
ในโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สามเจริญพานิช, ม.ป.ป.

สาธารณสุข, กระทรวง. กรมอนามัย. กองทันตสาธารณสุข. คู่มือสำหรับครูในการปฏิบัติ

งานโครงการส่งเสริมทันตสุขภาพในโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร:
โรงพิมพ์คุรุสภา, 2528.

____. _____. แนวทางการพัฒนากำลังคนด้านทันตสาธารณสุข เพื่อบรรลุเป้าหมายทาง

ทันตสุขภาพของประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์
ทหารผ่านศึก, 2529.

____. _____. รายละเอียดโครงการทันตสาธารณสุขตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ฉบับที่ 4. กรุงเทพมหานคร: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2529.

สุชา จันทน์เอม และสุรางค์ จันทน์เอม. จิตวิทยาวัยรุ่น. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร:

สำนักพิมพ์แพรวพิทยา, 2529.

สุชาติ โสภประยูร. การสอนสุขศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์

ไทยวัฒนาพานิช, 2525.

สมศักดิ์ ลินธุระเวชญ์. การประเมินผลการเรียนวิชาสุขศึกษา ระดับมัธยมศึกษา.

กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, 2526.

อุทุมพร ทองอุไทย. สารสถิติศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,

2524.

บทความวารสาร

นิภัตสร ลดาวัลย์, ม.ร.ว. และสุภาพร กัณฑ์วานิช. "การศึกษาเปรียบเทียบความรู้และการปฏิบัติเกี่ยวกับทัศนสุขภาพ ระหว่างนักเรียนประถมศึกษากับมัธยมศึกษา." ประชาศึกษา 28 (ตุลาคม 2519): 14-22.

เพ็ญศรี ลิทธิสมวงศ์ และสุลักษณ์ ผลานวงศ์ "การศึกษาเรื่องความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมเกี่ยวกับทัศนสุขภาพของคนไทยสองกลุ่ม." วารสารทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 3 (กันยายน-ตุลาคม 2523): 149-162.

ไพบุลย์ โล่ห์สุนทร และคณะ. "ความรู้ทางด้านอนามัย และการปฏิบัติทางด้านอนามัยของนักเรียนชั้นประถมศึกษา." จุฬาลงกรณ์เวชสาร, 25 (พฤศจิกายน 2524): 1142-1147.

ยุพา เล่งเวทาสถิตย์. "งานส่งเสริมทัศนสุขภาพเด็กวัยก่อนเรียน." วิทยาสารทันตแพทยศาสตร์ 30 (กันยายน-ตุลาคม 2529): 115-124.

วัชรินทร์ มรรคดวงแก้ว. "ปัญหาทันตสาธารณสุขกับงานวิจัย." วิทยาสารทันตแพทยศาสตร์ 24 (กรกฎาคม-สิงหาคม 2518): 43-48.

เอกสารอื่น ๆ

เจลา เพียรชอบ. "การศึกษาการดูแลสุขภาพตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในกรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาพลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

ฉวีวรรณ อารยาพันธ์. "การศึกษาพฤติกรรมทัศนสุขภาพและภาวะสุขภาพในช่องปากของนักศึกษาวิทยาลัยครุภาคใต้." วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาสาธารณสุขศาสตร์) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2524.

ทัศนีย์ อินทรสุขศรี. "ความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนต้น จังหวัดนครราชสีมา." วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาชุมชน) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์, 2522.

พัชรา กาญจนารัตน์ และคณะ. "การศึกษาโครงการสุขภาพและ เปรียบ เทียบพฤติกรรมสุขภาพ
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กับชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ในอำเภอแก่งคอย
จังหวัดสระบุรี." รายงานการวิจัย ภาควิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.

เพ็ญศรี ลิทธิสมวงศ์. "การศึกษาข้อมูลเบื้องต้นทางทันตสุขภาพของชุมชน อำเภอแก่งคอย
จังหวัดสระบุรี." รายงานการวิจัย ภาควิชาทันตกรรมชุมชน คณะทันตแพทยศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.

มหาวิทยาลัย เชียงใหม่. คณะทันตแพทยศาสตร์. "สัมมนา เรื่องการกำหนดเป้าหมายทาง
ทันตสุขภาพของประเทศไทย เพื่อบรรลุสุขภาพดีถ้วนหน้า ปี 2543." เชียงใหม่:
คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2529.

เรวดี ต่อประดิษฐ์ และศิริเพ็ญ อรุณประพันธ์. "รายงานการสำรวจทันตสุขภาพ จังหวัดสระบุรี."
รายงานการวิจัย กองทันตสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข, 2521.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.

"ระเบียบคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา."

กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

กระทรวงศึกษาธิการ, 2530. (อัดสำเนา)

ศุภีรัตน์ พงษ์วานิต. "เปรียบเทียบสุขปฏิบัติ เกี่ยวกับอนามัยช่องปากของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 6 ที่มีทันตสุขภาพแตกต่างกัน ในเขตกรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์ปริญญา
ครุศาสตรบัณฑิต ภาควิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.

สาธารณสุข, กระทรวง. กรมอนามัย. กองทันตสาธารณสุข. "แผนงานทันตสาธารณสุข
ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5." กรุงเทพมหานคร:
กองทันตสาธารณสุข กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข, 2525. (อัดสำเนา)

_____. "แผนงานทันตสาธารณสุขตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6."

กรุงเทพมหานคร: กองทันตสาธารณสุข กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข, 2530.

(อัดสำเนา)

สุริย์ จันทรโมลี และคณะ. "การศึกษาพฤติกรรมการสุขภาพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5,6 และผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดบุรีรัมย์ อำเภอเมือง และอำเภอ ลำปลายมาศ." รายงานการวิจัย คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2528.

ภาษาต่างประเทศ

Barnes, Robert Cecil. "The Effect of Self-Management on Oral Hygiene Improvement Among Fifth Grade Students." Dissertation Abstracts International. 36 (January 1976): 4280-A.

Benedict, Ruth. Thai Culture and Behavior. An Unpublished War Time Study Dated September, 1943 : Ithacoa, Cornell University Southeast Asia Program, Data Paper, No. 4 Feb. 1952, p.44. อ้างถึงใน สุมันต์ จิตพิทักษ์. "ระยะทางทางสังคมในภาคใต้ของประเทศไทย." (วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมวิทยามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.)

Fields, Thomas W. "Dental Myths : A Baker's Dozen." Journal of School Health. 52 (January 1982): 33-35.

Greenberg, Jerrold S. "An Analysis of Various Teaching Modes in Dental Health Education." Journal of School Health. 47 (January 1977): 26-31.

Houle, Bonnie A. "The Impact of Long-Term Dental Health Education on Oral Hygiene Behavior." Journal of School Health. 52 (April 1982): 256-261.

Lee, John A. "Parental Attendance at a School Dental Program: Its Impact Upon the Dental Behavior of the Children." Journal of School Health. 48 (September 1978): 423-427.

- Meier, Thelma Perry. "A Plaque Control Program at The Sixth Grage Level." Journal of School Health. 45 (October 1975): 462-467.
- Mekin, Lawrence H. and others. "A Preventive Dental Program for High Risk Children." Journal of School Health. 47 (May 1977): 293-295.
- Pierce, Paula B. and Byrne, Jean T. "Effect of Teacher In-Service Workshops on Student Dental Health." Journal of School Health. (September 1979): 400-403.
- Wade, Serena E. "Trends in Public Knowledge about Health and Illness." American Journal of Public Health. 6 (March 1970): 485-491.
- อ้างอิงใน เฉลา เพียรชอบ. "การศึกษาการดูแลสุขภาพตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในกรุงเทพมหานคร." (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิตศึกษาศาสาวิชาพลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.)
- Yamane, Taro. Statistical-An Introductory Analysis. 2nd. ed. Tokyo: John Weather-Hill, Inc., 1970.

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

1. ศาสตราจารย์สุชาติ โสมประยูร อาจารย์ภาควิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. รองศาสตราจารย์พัชรา กาญจนารัตน์ อาจารย์ภาควิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. รองศาสตราจารย์วรุณี สุรสิทธิ์ อาจารย์ภาควิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
4. ทญ.ศิริเพ็ญ อรุณประพันธ์ ทันตแพทย์ผู้อำนวยการพิเศษ กองทันตสาธารณสุข
กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข
5. ทญ.จันทนา อึ้งชูศักดิ์ ทันตแพทย์ 5 กองทันตสาธารณสุข
กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข
6. ทญ.พวงทอง เล็กเฟื่องฟู ทันตแพทย์ 5 กองทันตสาธารณสุข
กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข
7. อาจารย์เพ็ญประภา เข้มแดง อาจารย์โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
(ฝ่ายประถมศึกษา)

ศูนย์วิจัยทรัพยากรบุคคล
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

รายชื่อ โรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง

จังหวัดกาญจนบุรี

อำเภอเมือง

1. โรงเรียนวัดไชยชุมพลชนะสงคราม
2. โรงเรียนอนุบาลกาญจนบุรี
3. โรงเรียนบ้านหนองไผ่
4. โรงเรียนวัดบ้านยาง

อำเภอดำรงวิทยาคาร

1. โรงเรียนวัดท่าเรือ (อุตสาหกรรมวิทยาคาร)
2. โรงเรียนวัดใหม่เจริญผล
3. โรงเรียนวัดคอนชะเอม
4. โรงเรียนวัดสำนักคร้อ

จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

อำเภอเมือง

1. โรงเรียนอนุบาลประจวบคีรีขันธ์
2. โรงเรียนประชานุเคราะห์วิทยา
3. โรงเรียนสามัคคีร่วมจิต
4. โรงเรียนสละชีพ

อำเภอบางสะพานบุรี

1. โรงเรียนบ้านเก่าสามร้อยยอด
2. โรงเรียนบ้านหนองน้ำก๊าด
3. โรงเรียนบ้านสามร้อยยอด
4. โรงเรียนบ้านหนองขาม

จังหวัดเพชรบุรี

อำเภอเมือง

1. โรงเรียนวัดเจริญศรีมณเฑียร
2. โรงเรียนอนุบาลเพชรบุรี
3. โรงเรียนวัดดอนไก่เตี้ย
4. โรงเรียนวัดโพธารน

อำเภอเขาย้อย

1. โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 2 (บ้านพุ่มวัง)
2. โรงเรียนบ้านหนองชุมพล
3. โรงเรียนบ้านเขาย้อย
4. โรงเรียนบ้านสระพัง

จังหวัดราชบุรี

อำเภอเมือง

1. โรงเรียนวัดเขาวัง (แสงช่วงสุนิษา)
2. โรงเรียนวัดใหม่เจริญผล
3. โรงเรียนอนุบาลราชบุรี
4. โรงเรียนวัดโพธิ์ดก

อำเภอบ้านโป่ง

1. โรงเรียนชุมชนวัดหนองปลาหมอ
2. โรงเรียนวัด ไกลินารายณ์
3. โรงเรียนวัดมาบแค
4. โรงเรียนวัดท่าผา

จังหวัดสมุทรสงคราม

อำเภอเมือง

1. โรงเรียน เมืองสมุทรสงคราม
2. โรงเรียนอนุบาลสมุทรสงคราม
3. โรงเรียนบ้านลาดใหญ่สามัคคี
4. โรงเรียนวัดปากสมุทร

อำเภอบางคนที

1. โรงเรียนวัด เกาะใหญ่ (เลี้ยงล้อมอนุกุล)
2. โรงเรียนวัดคอนมโนรา (รังสิมานุกุล)
3. โรงเรียนวัด เจริญสุธาราม
4. โรงเรียนวัดบางน้อย

จังหวัดสุพรรณบุรี

อำเภอเมือง

1. โรงเรียนวัดไตรรัตนาราม
2. โรงเรียนอนุบาลสุพรรณบุรี
3. โรงเรียนบ้านหนองขาม
4. โรงเรียนสุพรรณภูมิ

อำเภอบางปลาม้า

1. โรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 2
2. โรงเรียนวัดป่าพุทธ
3. โรงเรียนวัดชีปะขาว
4. โรงเรียนวัดช่องลม

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย

ที่ ทม 0309/486

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไทย กรุงเทพฯ 10500

19 มกราคม 2530

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. โครงร่างวิทยานิพนธ์
 2. แบบสอบถาม
 3. รายชื่อโรงเรียน

เนื่องด้วย นายสุนทร บ้านสกุล นิสิตชั้นปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาพลศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติ เกี่ยวกับทัศนสุขภาพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เขตการศึกษา 5" โดยมี รองศาสตราจารย์รัชณี ขวัญญูจัน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยการแจกแบบสอบถามแก่นักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตการศึกษา 5 ในสังกัดของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดอนุญาตให้ นายสุนทร บ้านสกุล ได้เก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัย)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

แผนกมาตรฐานการศึกษา

โทร. 2150895-9

ที่ ศธ 1404/3354

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10 300

5 กุมภาพันธ์ 2530

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรสงคราม

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายชื่อโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง 1 ชุด

เนื่องด้วย นายสุนทร บ้านสกุล นิลิตชั้นปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาพลศึกษา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จะทำการวิจัย เพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ความรู้ ทัศนคติ
และการปฏิบัติ เกี่ยวกับทัศนสุขภาพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เขตการศึกษา 5" ใน
การนี้ นิลิตจะเก็บรวบรวมข้อมูลที่จังหวัดนี้ด้วย โดยการแจกแบบสอบถามแก่นักเรียนในโรงเรียน
ตามรายชื่อที่แนบ ส่วนรายละเอียดผู้ทำการวิจัยจะประสานงานด้วยตนเอง สำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติได้พิจารณาแล้ว เห็นควรให้ความอนุเคราะห์

จึงเรียนมา เพื่อโปรดทราบ และแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายแฉ่ง สตาร์ตัน)

รองเลขาธิการ ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

กองวิชาการ

โทร. 2810588

ที่ ศธ 1466/413

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรสงคราม

อาคารโรงเรียน เมืองฯ 75000

9 กุมภาพันธ์ 2530

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอบางคนที

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายชื่อโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1 ฉบับ

เนื่องด้วย นายสุนทร บ้านสกุล นิสิตชั้นปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาพลศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จะทำการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติเกี่ยวกับทัศนสุขภาพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เขตการศึกษา 5" ในการนี้ นิสิตจะเก็บรวบรวมข้อมูลจากโรงเรียนในสังกัดของท่าน โดยการแจกแบบสอบถามแก่นักเรียน ในโรงเรียนตามรายชื่อที่แนบ ส่วนรายละเอียดผู้ทำการวิจัยจะประสานงานด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อขอความร่วมมือในการวิจัย

ขอแสดงความนับถือ

(นายไพบุลย์ เลียงพานิชย์)

ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรสงคราม

หน่วยศึกษานิเทศก์

โทร. 711370

ที่ ศธ 146601/249

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองสมุทรสงคราม
ถนนเอกชัย 75000

10 กุมภาพันธ์ 2530

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเมืองสมุทรสงคราม

เนื่องด้วย นายสุนทร บ้านสกุล นิลิตชั้นปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาพลศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จะทำการวิจัย เพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติ เกี่ยวกับทัศนสุขภาพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เขตการศึกษา 5" ในการนี้ นิลิตจะ เก็บรวบรวมข้อมูลจากโรงเรียนนี้ โดยการแจกแบบสอบถามแก่นักเรียน และผู้วิจัยจะ มาติดต่อประสานงานด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อขอความร่วมมือในการวิจัย

ขอแสดงความนับถือ

(นางสมพิศ วงศ์ใหญ่)

ผู้ช่วยหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ

รักษาราชการแทน

หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอเมืองสมุทรสงคราม

งานบริหารทั่วไป

โทร. 711605

ภาคผนวก ง

แบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือในการ เก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถาม

เรื่อง ความรู้ ทักษะคิด และการปฏิบัติ เกี่ยวกับทัศนสุขภาพ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
เขตการศึกษา 5

คำแนะนำในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามนี้มีทั้งหมด 4 ตอน

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับทัศนสุขภาพ จำนวน 20 ข้อ

ตอนที่ 3 ทักษะคิดเกี่ยวกับทัศนสุขภาพ จำนวน 20 ข้อ

ตอนที่ 4 การปฏิบัติเกี่ยวกับทัศนสุขภาพ จำนวน 20 ข้อ

2. แบบสอบถามนี้ใช้สำหรับหาข้อมูลเพื่อการศึกษาวิจัย เท่านั้น ไม่มีผลต่อคะแนน
ของนักเรียน

3. ขอให้นักเรียนอ่านคำสั่งชี้แจงของแต่ละตอนก่อนลงมือทำและตอบคำถามให้ครบทุกข้อ
ตามความเป็นจริง เพราะไม่มีใครทราบว่าคุณนักเรียนตอบคำถามอย่างไร เนื่องจากนักเรียนไม่ต้อง
เขียนชื่อลงในแบบสอบถามชุดนี้

4. ใช้เวลาในการตอบแบบสอบถาม 1 ชั่วโมง

5. แบบสอบถามชุดนี้มีทั้งหมด 15 หน้า

ขอขอบคุณนักเรียนที่ให้ความร่วมมือ

สุนทร ป้านสกุล

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง ให้นักเรียนเติมคำในช่องว่างหรือทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อความ
ที่นักเรียนต้องการ

1. ท่านเป็นนักเรียนโรงเรียน.....

2. เพศ ชาย

หญิง

3. อายุ 10 - 12 ปี

13 - 15 ปี

16 ปีขึ้นไป

4. การศึกษาของบิดา ไม่ได้เรียนหนังสือ

ไม่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หรือเทียบเท่า

จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 หรือเทียบเท่า

จบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หรือเทียบเท่า

จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า

จบอนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ

จบปริญญาตรี หรือสูงกว่า

5. การศึกษาของมารดา ไม่ได้เรียนหนังสือ

ไม่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หรือเทียบเท่า

จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 หรือเทียบเท่า

จบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หรือเทียบเท่า

จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า

จบอนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ

จบปริญญาตรี หรือสูงกว่า

6. อาชีพของบิดา

ไม่ได้ทำงาน

เกษตรกรรม

ค้าขาย

รับจ้าง

ประมง

รับราชการ

อื่น ๆ (ระบุ).....

7. อาชีพของมารดา

ไม่ได้ทำงาน

แม่บ้าน

เกษตรกรรม

ค้าขาย

รับจ้าง

ประมง

รับราชการ

อื่น ๆ (ระบุ).....

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับทันตสุขภาพ

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย × ทับตัวอักษร ก, ข, ค, หรือ ง ที่นักเรียนเห็นว่าถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว ถ้าต้องการเปลี่ยนคำตอบให้ทำเครื่องหมาย * แล้วทำเครื่องหมาย × ในข้อที่ต้องการต่อไป

1. ส่วนประกอบของฟันในข้อใดที่ทำให้เกิดอาการปวดฟัน

- ก. รากฟัน
- ข. เนื้อฟัน
- ค. เคลือบฟัน
- ง. โทรงประสาทฟัน

2. ฟันแท้ซี่แรกจะเริ่มขึ้นเมื่ออายุเท่าไร

- ก. 6 ปี
- ข. 7 ปี
- ค. 8 ปี
- ง. 9 ปี

3. ฟันแท้ในข้อใดที่ขึ้นเป็นซี่แรก

- ก. ฟันหน้า
- ข. ฟันเขี้ยว
- ค. ฟันกราม
- ง. ฟันกรามน้อย

4. อะไรคือต้นเหตุของโรคฟันผุ

- ก. แมงกินฟัน
- ข. ต่างที่อยู่ใต้น้ำลาย
- ค. หินปูนที่เกาะอยู่ตามตัวฟัน
- ง. กรดที่เกิดจากจุลินทรีย์ในปาก

5. ฟัน เมื่อเริ่มผุจะมีลักษณะหรืออาการแสดงอย่างไร
- ฟันมีสีเหลือง
 - มีกลิ่นปากเหม็นรุนแรง
 - ฟันมีสีดำตามร่องฟันที่ผุ
 - ฟันเป็นรู เสียฟันเมื่อดื่มน้ำเย็น
6. โรคฟันผุถ้าปล่อยทิ้งไว้โดยไม่รักษาให้ถูกต้อง จะเกิดผลเสียหรือเกิดอันตรายร้ายแรงอย่างไร
- ทำให้ไม่กล้ายิ้มอย่างเปิดเผย
 - ทำให้เป็นที่รังเกียจของญาติพี่น้อง
 - ทำให้เกิดโรคเลือดออกตามไรฟัน
 - ทำให้เชื้อโรคแพร่กระจายเกิดโรคกับอวัยวะอื่นทั่วร่างกาย
7. ข้อใดคือสาเหตุที่สำคัญของโรคเหงือกอักเสบ
- การขาดวิตามินซี
 - การรับประทานอาหารที่ไม่สะอาด
 - การรับประทานอาหารที่เหนียวหรือแข็งเป็นประจำ
 - พิษของจุลินทรีย์ในปากและหินปูนที่เกาะอยู่ตามตัวฟัน
8. ข้อใดคือวิธีแปรงฟันที่ถูกต้อง
- แปรงไปมาทั้งฟันบนฟันล่าง และด้านบดเคี้ยว
 - ฟันบนขัดขึ้น ฟันล่างขัดลง ด้านบดเคี้ยวถูไปมา
 - ฟันบนขัดลงล่าง ฟันล่างขัดขึ้นบน ด้านบดเคี้ยวถูไปมา
 - ฟันบนขัดลงล่าง ฟันล่างขัดขึ้นบน ด้านบดเคี้ยวถูไปมา
9. นักเรียนควรจะแปรงฟันเมื่อใดบ้าง จึงจะสามารถป้องกันโรคฟันผุได้ดีที่สุด
- หลังตื่นนอนเช้า และก่อนนอน
 - หลังอาหารเช้า และก่อนนอน
 - หลังตื่นนอนเช้า และหลังอาหารเย็น
 - หลังตื่นนอนเช้า ก่อนนอน และหลังอาหาร

10. ข้อใดไม่ใช่ผลเสียที่เกิดจากการแปรงฟันผิดวิธี
- ก. ฟันซ้อนเก
 - ข. เหงือกกรัน
 - ค. มีกลิ่นปาก
 - ง. ฟันไม่สะอาด
11. แปรงสีฟันที่ดีควรมีลักษณะอย่างไร
- ก. ด้ามโค้ง ขนแปรงอ่อนนุ่ม หน้าตัดขนแปรงเรียบ
 - ข. ด้ามตรง ขนแปรงอ่อนนุ่ม หน้าตัดขนแปรงเรียบ
 - ค. ด้ามตรง ขนแปรงไม่แข็งหรืออ่อนเกินไป หน้าตัดขนแปรงเรียบ
 - ง. ด้ามโค้ง ขนแปรงไม่แข็งหรืออ่อนเกินไป หน้าตัดขนแปรงเรียบ
12. ข้อใดคือประโยชน์ของยาสีฟันผสมฟลูออไรด์
- ก. ช่วยป้องกันฟันผุ
 - ข. ช่วยซ่อมแซมฟันที่ผุ
 - ค. ช่วยฆ่าเชื้อแบคทีเรียในปาก
 - ง. ช่วยทำให้กรดที่ทำลายฟัน เจือจาง
13. อาหารในข้อใดที่ช่วยเสริมสร้างฟันให้แข็งแรง
- ก. ขนมปังกรอบ ไข่ ถั่วเขียว เผือก
 - ข. ไข่ ขนมปังไส้ครีม ปลา นมข้นหวาน
 - ค. นมสด ปลาหมึก ชมพู ผักคะน้า ปลาหู
 - ง. ไข่ เนื้อไก่ ถั่วเขียว เผือก นมข้นหวาน
14. อาหารในข้อใดที่ช่วยทำให้เหงือกและฟันสะอาด
- ก. มันแกว ผรั่ง
 - ข. กาแฟ นมสด
 - ค. น้ำชา นมสด
 - ง. น้ำหวาน นมสด

15. ถ้านักเรียนกินขนมหวานวิธีใดที่จะหลีกเลี่ยงจากการเกิดโรคฟันผุได้ดีที่สุด
- กินแต่น้อย ๆ
 - อย่าให้อาหารติดฟัน
 - พยายามเคี้ยวให้น้อยที่สุด
 - แปรงฟันหรือบ้วนปากทันทีหลังจากกินเสร็จ
16. ข้อใดเป็นการดูแลเหงือกและฟันที่สำคัญที่สุด
- งดอาหารที่มีรสหวานทุกชนิด
 - รับประทานอาหารที่มีประโยชน์
 - แปรงฟันด้วยแปรงสีฟันที่มีลักษณะถูกต้อง
 - แปรงฟันหรือบ้วนปากหลังอาหารทุกมื้อ
17. ถ้าต้องการให้เหงือกและฟันได้รับการดูแลอย่างสม่ำเสมอควรจะไปพบทันตแพทย์บ่อยครั้งเพียงใด
- ทุก 3 เดือน
 - ทุก 4 เดือน
 - ทุก 5 เดือน
 - ทุก 6 เดือน
18. การกระทำในข้อใดที่ไม่มีอันตรายหรือไม่มีผลเสียต่อเหงือกและฟัน
- เคี้ยวขานอ้อย
 - ใช้ฟันกัดวัตถุต่าง ๆ
 - ดูดนิ้วเล่นเป็นประจำ
 - ใช้ฟันเปิดฝาขวดต่าง ๆ
19. เพราะเหตุใดภายหลังจากอมน้ำยาฟลูออไรด์จึงห้ามดื่มน้ำทันที
- เพราะอาจทำให้ฟันตกกระ
 - เพราะน้ำยาฟลูออไรด์อาจไหลลงคอ
 - เพราะน้ำจะไปล้างฟลูออไรด์ออกหมด
 - เพราะน้ำจะทำปฏิกิริยากับฟลูออไรด์

20. ใครคือผู้ที่มีทัศนคติที่ดีที่สุด

ก. นิดมีฟันขาวไม่เกซ้อน

ข. น้อยมีฟันสวยและไม่มีการแปรงฟัน

ค. น้อยมีฟันขาวไม่มีโรคเหงือกอักเสบ

ง. นิดไม่มีโรคในช่องปากอวัยวะในช่องปากทำหน้าที่ได้สมบูรณ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 3 ทักษะคิด เกี่ยวกับสุขภาพ

คำชี้แจง ลักษณะของแบบสอบถามตอนนี้แบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนที่เป็นข้อความและส่วนที่เป็นความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อข้อความ ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วพิจารณาว่า แต่ละข้อความนั้นนักเรียนเห็นด้วยหรือไม่ มากน้อยเพียงใด แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่ เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1. สุขภาพในช่องปากมีความสำคัญเท่าเทียม กับสุขภาพร่างกายด้านอื่น ๆ.....	✓				

จากตัวอย่างข้างบนแสดงว่า นักเรียนเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความ "สุขภาพในช่องปากมีความสำคัญเท่าเทียมกับสุขภาพร่างกายด้านอื่น ๆ"

แบบสอบถามตอนนี้จะประกอบด้วยข้อความทั้งหมด 20 ข้อ ขอให้นักเรียนอ่านข้อความให้ตลอดและแสดงความคิดเห็นให้ครบทุกข้อ

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่ เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1. แม้ว่าพินน้ำนมจะเป็นพินชั่วคราวก็จำเป็น ต้องดูแลเอาใจใส่.....					
2. ช่วงเวลาการขึ้นของพินแท้ถือเป็น เรื่อง สำคัญที่ทุกคนควรทราบ.....					
3. การที่พินแท้จะขึ้น เป็นระเบียบหรือไม่ ไม่ใช่ เรื่องสำคัญที่จะต้องให้ความสนใจ.....					
4. ไม่มีวิธีการใด ๆ ที่จะป้องกัน โรคฟันผุและ โรคเหงือกอักเสบได้.....					
5. การทราบสาเหตุของ โรคฟันผุและ โรค เหงือกอักเสบถือว่าเป็นสิ่งจำเป็นต่อการ ดูแลรักษาฟัน.....					
6. การใช้ไม้จิ้มฟัน เขี่ย เศษอาหารที่ติดตาม ซอกฟันไม่ใช่วิธีการดูแลเอาใจใส่เหงือก และฟันที่ถูกต้อง.....					
7. การใช้พินเปิดผาขวดต่าง ๆ แสดงถึง การมีพินที่แข็งแรง.....					
8. การใช้พินตรงตามหน้าที่ของพินแต่ละ ประเภทเป็นสิ่งจำเป็นมาก.....					
9. การดูแลเอาใจใส่เหงือกและฟันถือเป็น เรื่องสำคัญที่ทุกคนจะต้องปฏิบัติอย่าง สม่ำเสมอ.....					
10. ถึงแม้พินแท้จะหักก็สามารถใส่ฟันปลอมได้ จึงไม่จำเป็นต้องดูแลรักษาฟันแท้ก็ได้.....					

รายการ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่ เห็นด้วย อย่างยิ่ง
11. การกินอาหาร เพื่อช่วยบำรุงฟันถือเป็น การดูแลเอาใจใส่ฟันที่สำคัญอย่างหนึ่ง.....					
12. กลิ่นปากจะทำลายบุคลิกภาพของบุคคล.....					
13. การแปรงฟันหลังอาหารไม่จำเป็นต้อง แปรงทันทีที่กินอาหารเสร็จ.....					
14. การบ้วนปากด้วยน้ำธรรมดาอาจกำจัด เศษอาหารที่ติดตามซอกฟันได้.....					
15. การแปรงฟันโดยไม่ใช้ยาสีฟันก็ทำให้ เหงือกและฟันสะอาดได้.....					
16. การอ้าปากส่องกระจกตรวจดูเหงือก และฟันด้วยตนเองบ่อย ๆ ถือเป็นกา รดูแลเอาใจใส่สุขภาพในช่องปากที่ สำคัญอย่างหนึ่ง.....					
17. การไปสถานอนามัย โรงพยาบาล หรือ คลินิกทันตแพทย์ เพื่อตรวจรักษาเหงือก และฟัน จะเกิดผลดีกว่าการตรวจรักษา ในรูปแบบอื่น.....					
18. ถึงแม้จะไม่มีอาการผิดปกติ เกิดขึ้นกับ เหงือกและฟันก็ควรไปพบทันตแพทย์บ้าง.....					
19. การไปให้ทันตแพทย์ดูดหินปูนไม่ถือว่าเป็น การฟุ้งเฟ้อ แต่เป็นเรื่องที่ทุกคนควร กระทำ.....					
20. ถ้าคนเรามีฟันผุและเหงือกอักเสบ อาจจะ มีผลเสียต่อสุขภาพร่างกายด้านอื่น ๆ ได้.....					

ตอนที่ 4 การปฏิบัติ เกี่ยวกับทัศนสภาพ

คำชี้แจง ลักษณะของแบบสอบถามตอนนี้แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นข้อความซึ่งเป็นการปฏิบัติ เกี่ยวกับทัศนสภาพ และส่วนที่เป็นความถี่ของการปฏิบัติ ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วพิจารณาดูว่า นักเรียนปฏิบัติตรงกับช่วงความถี่ใด แล้วจึงทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องความถี่นั้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

การปฏิบัติ เกี่ยวกับทัศนสภาพ	ทำ เป็น ประจำ	ทำ บ่อยครั้ง	นาน ๆ ครั้ง	ไม่เคย ทำเลย
1. ฉันทรงฟันอย่างถูกวิธี.....	✓			

จากตัวอย่างข้างบนแสดงว่า นักเรียนรงฟันอย่างถูกวิธี เป็นประจำ

แบบสอบถามตอนนี้มีทั้งหมด 20 ข้อ ขอให้ นักเรียนอ่านข้อความซึ่ง เป็นการปฏิบัติ เกี่ยวกับทัศนสภาพให้ตลอด แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องความถี่ให้ครบทุกข้อ

การปฏิบัติ เกี่ยวกับทัศนสภาพ	ทำ เป็น ประจำ	ทำ บ่อยครั้ง	นาน ๆ ครั้ง	ไม่เคย ทำเลย
1. ฉันทรงฟันบนทั้งด้านนอกและด้านในด้วยวิธี ปัดขนแปรงลงล่าง.....				
2. ฉันทรงฟันล่างทั้งด้านนอกและด้านในด้วยวิธี ปัดขนแปรงขึ้นบน.....				
3. ฉันทรงฟันด้านบด เคี้ยวด้วยวิธีถูไปมา.....				
4. ฉันทรงฟันหลังอาหาร เข้า.....				
5. ฉันทรงฟันหลังอาหารกลางวัน.....				
6. ฉันทรงฟันหลังอาหาร เย็น.....				
7. ฉันทใช้ไม้จิ้มฟัน เช็ด เศษอาหารที่ติดตามซอกฟัน.....				

การปฏิบัติเกี่ยวกับทัศนสุขภาพ	ทำเป็นประจำ	ทำบ่อยครั้ง	นาน ๆ ครั้ง	ไม่เคยทำเลย
8. ฉันเก็บรักษาแปรงสีฟันไว้ที่โรงเรียน โดยแขวนไว้ในที่แห้งง่าย ไม่อับชื้น.....				
9. ฉันเก็บรักษาแปรงสีฟันไว้ที่บ้าน โดยแขวนไว้ในที่แห้งง่าย ไม่อับชื้น.....				
10. ฉัน เปลี่ยนแปรงสีฟัน เมื่อขนแปรงบานออก.....				
11. ฉันกินลูกอม ลูกกวาด ทอฟฟี่ขณะอยู่ที่บ้าน.....				
12. ฉันกินลูกอม ลูกกวาด ทอฟฟี่ขณะอยู่ที่โรงเรียน.....				
13. ฉันดื่มน้ำหวาน หรือน้ำอัดลมขณะอยู่ที่บ้าน.....				
14. ฉันดื่มน้ำหวาน หรือน้ำอัดลมขณะอยู่ที่โรงเรียน.....				
15. ฉันใช้ฟันขบกัด หรือคาบวัตถุต่าง ๆ.....				
16. ฉันกินอาหารทะเลประเภท ปู ปลา กุ้ง หอย.....				
17. ฉันกินผัก เช่น แดงกวา พริกกระน้ำ ตำลึง ฯลฯ.....				
18. ฉันใช้ยาแก้ปวดชนิดผง หรือชนิดเม็ดบดละเอียด ใส่รู่ฟัน เพื่อระงับอาการปวดฟัน.....				
19. ฉันอ้าปากส่องกระจกตรวจดูเหงือกและฟันตนเอง.....				
20. ฉันไปพบทันตแพทย์ เมื่อมีอาการผิดปกติเกิดขึ้นกับเหงือกและฟัน.....				

ภาคผนวก จ

การคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างประชากรและประสิทธิภาพ
ของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างประชากร

สูตร
$$n = \frac{N}{1 + Ne^2} \quad (\text{Yamane 1970: 581})$$

เมื่อ $n =$ ขนาดของตัวอย่างประชากร

$N =$ ขนาดของประชากร

$e =$ ความคลาดเคลื่อนเท่าที่จะยอมรับได้

การคำนวณ $N = 50,357$

$e = .05$

$$n = \frac{50,357}{1 + 50,357(.05)^2}$$

$= 397$

การคำนวณหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

1. การคำนวณหาค่าความยาก (level of difficulty) และค่าอำนาจจำแนก (power of discrimination) ของข้อกระทงในแบบสอบถามความรู้เกี่ยวกับทัศนสภาพใช้เทคนิค 50% จากสูตร

ค่าความยาก
$$p = \frac{P_H + P_L}{N_H + N_L}$$

ค่าอำนาจจำแนก
$$r = \frac{P_H - P_L}{N_H \text{ or } N_L} \quad (\text{เขาวดี วิบูลย์ศรี 2528: 180-181})$$

$$\begin{aligned}
 \text{เมื่อ } p &= \text{ค่าความยาก} \\
 r &= \text{ค่าอำนาจจำแนก} \\
 P_H &= \text{จำนวนคนตอบถูกในกลุ่มสูง} \\
 P_L &= \text{จำนวนคนตอบถูกในกลุ่มต่ำ} \\
 N_H &= \text{จำนวนคนในกลุ่มสูง} \\
 N_L &= \text{จำนวนคนในกลุ่มต่ำ}
 \end{aligned}$$

ตัวอย่าง การคำนวณค่าความยาก และค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามความรู้
เกี่ยวกับทัศนศูขภาพ ข้อ 1

$$P_H = 13$$

$$P_L = 7$$

$$N_H = N_L = 15$$

$$\begin{aligned}
 \text{ค่าความยาก } p &= \frac{P_H + P_L}{N_H + P_L} \\
 &= \frac{13 + 7}{15 + 15} \\
 &= \frac{20}{30} \\
 &= 0.67
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 \text{ค่าอำนาจจำแนก } r &= \frac{P_H - P_L}{N_H \text{ or } N_L} \\
 &= \frac{13 - 7}{15} \\
 &= \frac{6}{15} \\
 &= 0.40
 \end{aligned}$$

2. การคำนวณหาความเที่ยงของแบบสอบถามความรู้เกี่ยวกับทัศนสุขภาพ โดยใช้สูตร
คูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson Reliability) จากสูตร

$$K-R 20 : r_{xx} = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{S_x^2} \right]$$

(ประกอบ กรรณสูตร ม.ป.ป.: 37)

เมื่อ	r_{xx}	=	สัมประสิทธิ์แห่งความเที่ยง
	n	=	จำนวนข้อสอบในแบบทดสอบ
	p	=	สัดส่วนของคนที่ตอบข้อสอบได้ถูกต้อง
	q	=	สัดส่วนของคนที่ตอบแต่ละข้อผิด
	pq	=	ความแปรปรวนของ คะแนนแต่ละข้อ (ผลคูณของ สัดส่วน ของผู้ที่ตอบถูกและตอบผิด)
	Σ	=	เครื่องหมายแสดงผลบวก
	S_x^2	=	ความแปรปรวนของ คะแนนของ ผู้ถูกทดสอบทั้งหมด
	\bar{X}	=	มัธยิม เลขคณิตของ คะแนนของ ผู้ถูกทดสอบทั้งหมด

การคำนวณ $n = 20$

$\Sigma pq = 4.28$

$S_x^2 = 15.94$

$$r_{xx} = \frac{20}{20-1} \left[1 - \frac{4.28}{15.94} \right]$$

$$= \frac{20}{19} \times \frac{11.66}{15.94}$$

$$= \frac{233.2}{302.86}$$

$$= 0.77$$

3. การคำนวณหาค่าความเที่ยงของแบบสอบถามทัศนคติเกี่ยวกับทัศนศึกษา
โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์ อัลฟา (α - coefficient) จากสูตร

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_x^2} \right] \quad (\text{ประกอบ กรรณสูตร ม.ป.ป.: 42})$$

เมื่อ n = จำนวนข้อสอบ

S_i^2 = ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

S_x^2 = ความแปรปรวนของคะแนนของผู้รับการทดสอบทั้งหมด

การคำนวณ n = 20

$$S_i^2 = 22.35$$

$$S_x^2 = 99.2$$

$$\alpha = \frac{20}{20-1} \left[1 - \frac{22.35}{99.2} \right]$$

$$= \frac{20}{19} \times \frac{76.85}{99.2}$$

$$= \frac{1,539}{1,884.8}$$

$$= .82$$

4. การคำนวณหาค่าความเที่ยงของแบบสอบถามการปฏิบัติเกี่ยวกับทัศนศึกษา
โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์ อัลฟา (α - coefficient) จากสูตร

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_x^2} \right]$$

การคำนวณ

$$n = 20$$

$$\sum S_i^2 = 16.94$$

$$S_x^2 = 69.39$$

$$\alpha = \frac{20}{20-1} \left[1 - \frac{16.94}{69.39} \right]$$

$$= \frac{20}{19} \times \frac{52.45}{69.39}$$

$$= \frac{1049}{1318.41}$$

$$= .80$$

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ฉ

ค่าความยาก และค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม

ความรู้เกี่ยวกับทัศนสุขภาพ

ตารางที่ 9 แสดงค่าความยาก และค่าอำนาจการจำแนกของแบบสอบถามความรู้เกี่ยวกับ
ทัศนสุขภาพ

ข้อ	ค่าความยาก	ค่าอำนาจจำแนก
1	.67	.40
2	.53	.53
3	.37	.33
4	.70	.60
5	.50	.20
6	.70	.33
7	.57	.47
8	.77	.47
9	.73	.27
10	.67	.53
11	.57	.47
12	.63	.33
13	.50	.20
14	.80	.40
15	.77	.20
16	.63	.47
17	.37	.33
18	.70	.33
19	.60	.40
20	.70	.47

ภาคผนวก ข

โครงการทันตสาธารณสุข และโครงการส่งเสริมทันตสุขภาพ

ในโรงเรียนประถมศึกษา

โครงการทันตสาธารณสุข1. หลักการและเหตุผล

ปัญหาโรคในช่องปาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง โรคเหงือกและฟัน เป็นปัญหาซึ่งทวีความสำคัญขึ้นปัญหาหนึ่งในบรรดาปัญหาสาธารณสุข ทั้งนี้ เพราะอัตราป่วยและอัตราการเพิ่มทวีของโรคค่อนข้างสูง และเป็นไปอย่างรวดเร็วจนน่าวิตก จากหลักฐานการสำรวจในปี 2503 เปรียบเทียบกับปัจจุบันพบว่า อัตราความรุนแรงของโรคได้เพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด กล่าวคือ จากอัตราผู้ ถอน อุด 0.7 ซี่ต่อคน เพิ่มเป็น 4.5 ซี่ต่อคน ในเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี และ อัตราผู้ ถอน อุด 0.13 ซี่ต่อคน เป็น 2.14 ซี่ต่อคนในเด็กอายุต่ำกว่า 9 ปี ในปัจจุบันจากการสำรวจโดยวิธีสุ่มตัวอย่างในหลายจังหวัด พบว่า ประชาชนมีอัตราป่วยด้วยโรคในช่องปากนี้ เกินกว่าร้อยละ 80 ซึ่งอัตราป่วยนี้จะเพิ่มขึ้น เป็นปฏิภาคโดยตรงกับการเพิ่มจำนวนของประชากร และการพัฒนาของประเทศ

ในทัศนะของประชาชนแล้วอาจจะเห็นว่า โรคนี้ดำเนินไปอย่างช้า ๆ และไม่เป็นอันตรายจนถึงชีวิต จึงทำให้เกิดความประมาททั้งในสุขนิสัยประจำวันและการช่วยตนเองให้พ้นจากโรค ซึ่งความจริงแล้วโรคนี้อาจ เป็นสาเหตุและ เข้าซ้ำเติมให้ถึงกับชีวิตได้ ในกรณีที่ทำให้เกิดภาวะการติดเชื้อและการแพร่กระจายไปยังอวัยวะอื่น ๆ ของร่างกาย ดังนั้น ถ้า ตราบใดที่ประชาชนส่วนใหญ่ยังอยู่ในสภาพอมโรคไว้ในร่างกาย โดยมิได้เฉลียวถึงภัยที่อาจถึงชีวิตแล้ว การอยู่ดีกินดีและพัฒนาต่าง ๆ ของประเทศก็ยากยิ่งที่จะดำเนินไปด้วยความราบรื่น

หลักการและกลวิธีปฏิบัติต่าง ๆ ซึ่งประมวลไว้ในโครงการนี้ ส่วนใหญ่จะมุ่งหนักไปในทางที่จะทำให้เกิดดุลยภาพขึ้นระหว่างงานส่งเสริม ป้องกัน และรักษาพยาบาล กลวิธีบางอย่าง อาจจะ เน้นหนักในประชากรเพียงกลุ่มเดียว ทั้งนี้ขึ้นกับลักษณะของปัญหาความ เหมาะสมทางวิชาการ และวิธีปฏิบัติ เป็นประการสำคัญ มาตรการที่สำคัญประการหนึ่งที่โครงการนี้นำมาใช้ ก็คือ การดำเนินงานทางด้าน ส่งเสริม ป้องกัน โดยผสมผสาน เข้ากับงานสาธารณสุขอื่น ๆ ตลอดจน

อาศัยชุมชนจากบุคลากรอื่น ได้แก่ บุคลากรสาธารณสุขและครู ในการให้ความรู้ทางทันตสุขภาพ และป้องกันโรค เป็นต้น ส่วนการรักษาพยาบาลนั้นจะเน้นหนักในการเพิ่มหน่วยบริการขึ้น เพื่อให้ครอบคลุมจำนวนประชากรตามความจำเป็นและความเหมาะสมที่พึงจะทำได้ ในระยะ 5 ปี ตามแผนนี้

2. ลักษณะสำคัญบางประการของปัญหา

มาตรการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ซึ่งนำมาบรรจุไว้ในโครงการนี้ ได้คำนึงถึงลักษณะความสำคัญของปัญหาที่เด่นชัดบางประการควบคู่กันไปด้วย ซึ่งแยกออกได้ดังนี้

2.1 โรคฟันผุ

2.1.1 อัตราป่วยและการผิดปกติจะเกิดขึ้นรวดเร็ว และเด่นชัดมากในเด็กอายุต่ำกว่า 14 ปี

2.1.3 โรคนี้สามารถป้องกันได้โดยสารฟลูออไรด์ ทันตสุขภาพและการประพฤติปฏิบัติ

2.1.4 การบำบัดรักษาไม่สามารถรักษาให้หายได้โดยการใช้ยาแต่เพียงประการเดียว

2.2 โรคเหงือก

2.2.1 อัตราป่วยโรคเหงือก จะปรากฏเด่นชัดในวัยหนุ่มสาว และทวีความรุนแรงจนทำให้สูญเสียฟันหรือหน้าที่ของฟันไปในวัยสูงอายุ

2.2.2 ความชุกชุมของโรคในชนบทสูงกว่าในเขตเมือง

2.2.3 สามารถควบคุมได้ โดยการแปรงฟันที่ถูกต้องและการเสริมสร้างสุขนิสัยที่ดี

2.2.4 การบำบัดรักษาส່วนมากมิสามารถรักษาได้โดยการใช้ยา

3. วัตถุประสงค์ของโครงการ

โครงการนี้มีวัตถุประสงค์โดยตรงต่อการลดความชุกชุมของโรคในช่องปาก ได้แก่ โรคฟันผุ และโรคเหงือก ลงประมาณร้อยละ 10 โดยลดลงจากอัตราป่วยในปัจจุบัน ซึ่งมีอยู่ประมาณร้อยละ 80 ลงให้เหลือประมาณร้อยละ 72 เมื่อสิ้นสุดโครงการ (พ.ศ.2520-2524)

4. เป้าหมายของการดำเนินงาน

4.1 ให้การบริการดูแลทันตสุขภาพแบบเพิ่มทวี (Incremental dental care) ในเด็กระดับประถมศึกษาประมาณร้อยละ 10 ของนักเรียนทั่วประเทศ โดยคาดว่าเด็กที่ผ่านการดูแลแล้วจะมีสุขนิสัยและทันตสุขภาพที่สมบูรณ์ ตลอดจนสามารถระวังรักษาทันตสุขภาพของตนเองได้

4.2 ให้บริการทันตกรรมในสถานบริการของรัฐและเอกชน เพื่อลดความเจ็บปวดและยึดอายุฟัน โดยให้บริการนี้ครอบคลุมประชากรร้อยละ 30 ในเขตเมือง และร้อยละ 10 ในเขตชนบท

4.3 การให้ทันตศึกษา โดย

- การกำหนดหลักสูตรทันตศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษา
- การสอนทันตศึกษาแก่นักเรียนฝึกหัดครูทั่วประเทศ
- ให้ทันตศึกษาแก่ประชาชนให้ครอบคลุมประชากรร้อยละ 70 โดยผ่านทาง

สื่อสารมวลชน

4.4 ให้บริการทางทันตกรรมป้องกันโดยวิธีการใช้น้ำยาฟลูออไรด์อมบ้วนปาก ในโรงเรียนระดับประถมศึกษา ให้ครอบคลุมจำนวนประชากรประมาณ 3 ล้านคน หรือร้อยละ 36 ของนักเรียนระดับนี้ทั้งหมด

5. การดำเนินงานตามโครงการ

5.1 การก่อสร้าง

5.1.1 ขยายโรงเรียนทันตภิบาลจังหวัดชลบุรี พร้อมทั้งหอพัก ให้สามารถรับนักเรียนได้ 100 คน (ปีละ 2 รุ่น ๆ ละ 50 คน โดยเริ่มดำเนินการในปี 2521)

5.1.2 สร้างโรงเรียนทันตภิบาล และหอพักขึ้นใหม่อีกแห่งหนึ่ง ในจังหวัดขอนแก่น โดยให้สามารถรับนักเรียนได้ 100 คน (ปีละ 2 รุ่น ๆ ละ 50 คน โดยเริ่มดำเนินการในปี 2520)

5.1.3 ดำเนินการก่อสร้างต่าง ๆ ที่จำเป็น เช่น กั้นห้องสำหรับเป็นคลินิกทันตกรรม ก่อสร้างอาคารสำหรับศูนย์ทันตสาธารณสุข เขต เป็นต้น ตามความเหมาะสมกับความจำเป็น

5.2 การฝึกอบรม

5.2.1 จัดตั้งคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรขั้นพื้นฐานของทันตแพทย์ และทันตภิบาลในปี 2519

5.2.2 อบรมระหว่างประจำการ ทันตแพทย์ประจำสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ในปี 2520 จำนวน 71 คน โดยแบ่งเป็น 2 รุ่น ๆ ละ 35 - 36 คน ใช้เวลาในการอบรม 30 วัน และอบรมอีกครั้งหนึ่งในปี 2522 โดยใช้เวลาในการอบรม 5 วัน

5.2.3 อบรมระหว่างประจำการ แก่ครู จำนวน 10,000 คน เพื่อให้สามารถดำเนินงานให้นักเรียนอมฟลูออไรด์ และสอนทันตสุขศึกษาในโรงเรียน โดยให้ทันตแพทย์ประจำสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด เป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานอบรม ณ จังหวัด แต่ละจังหวัด ในปี 2520 และ 2521 ประมาณปีละ 70 - 100 คน โดยแบ่งออกเป็นรุ่น ใช้เวลาในการอบรม 3 วัน

5.2.4 อบรมระหว่างประจำการแก่บุคลากรสาธารณสุข จำนวน 10,000 คน เพื่อผสมผสานงานทันตสาธารณสุข เข้ากับงานสาธารณสุขอื่น ๆ โดยให้ทันตแพทย์ประจำสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด เป็นผู้ดำเนินการจัดอบรมขึ้นในปี 2520 และ 2521 ในจังหวัด โดยอบรมครั้งละประมาณ 70 - 100 คน โดยอาจจะจัดรวมกับการฝึกอบรมงานสาธารณสุขอื่น ๆ หรือจัดขึ้นเองตามความเหมาะสมและจำเป็น

5.2.5 ร่วมอบรมอาสาสมัครสาธารณสุขตามแผนการฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากร

5.3 การให้บริการ

5.3.1 ให้การดูแลทันตสุขภาพ แบบเพิ่มทวี (Incremental dental care) ในโรงเรียนระดับประถมศึกษา โดย เริ่มต้นในปี 2520 และจะขยายออกไปทุก ๆ ปี ตามจำนวนทันตภิบาลที่บรรจุ จนสามารถครอบคลุมกลุ่มเด็กนักเรียนในเป้าหมายในที่สุด

5.3.2 จัดระบบการให้บริการทันตกรรมในโรงพยาบาลโดยไม่คิดค่ารักษาพยาบาลแก่ประชาชนผู้มีรายได้น้อย และได้ขึ้นทะเบียนเป็นบุคคลอยู่ใต้การสงเคราะห์ของรัฐในการรักษาพยาบาลโดยไม่เสียค่ารักษาตามที่รัฐบาลกำหนด

5.3.3 จัดหน่วยเคลื่อนที่เพื่อบริการทันตกรรมในท้องที่ซึ่งขาดแคลนบริการ โดยทันตแพทย์ประจำสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเป็นผู้รับผิดชอบจัดระบบหมุนเวียนทันตแพทย์หรือการดำเนินงานต่าง ๆ หน่วยเคลื่อนที่ดังกล่าวจะจัดขึ้นในระดับเขตและจังหวัดแห่งละหน่วยทั้งหมด 80 หน่วย โดยเริ่มในปี 2520 จำนวน 20 หน่วย และในปีต่อ ๆ ไปอีก 20, 19, 19 และ 2 หน่วยตามลำดับ

5.3.4 ดำเนินการรณรงค์ขยายฟลูออไรด์เพื่อป้องกันฟันผุ และฝึกปฏิบัติการแปรงฟันในระดับประถมศึกษาโดยมีครูเป็นผู้ดำเนินงานดังกล่าว

การดำเนินงานจะเริ่มต้นเมื่อมีการอบรมครูแล้ว (ในปี 2520) และจะทวีจำนวนขึ้นเรื่อย ๆ จนเต็มโครงการ ในปี 2524 ซึ่งจะครอบคลุมเด็กได้ประมาณ 3 ล้านคน หรือร้อยละ 36 ของเด็กในระดับนี้

5.3.5 ดำเนินงานทันตสุขศึกษา โดยจัดให้มีการเผยแพร่และฝึกอบรมขึ้นในโรงเรียน โรงพยาบาล และหน่วยให้บริการสาธารณสุขทุกหน่วย ร่วมทั้งการให้ทันตสุขศึกษาผ่านทางสื่อมวลชนต่าง ๆ โดย เริ่มต้นในปี 2520 และดำเนินการติดต่อกันไป เพื่อให้สามารถครอบคลุมเป้าหมายที่กำหนดในปี 2524

5.4 การจัดหน่วยงานบริหารโครงการระดับต่าง ๆ

5.4.1 ดำเนินการจัดตั้งคณะกรรมการทันตสาธารณสุขแห่งชาติขึ้น โดยมีอธิบดีของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นกรรมการ และปลัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นประธาน คณะกรรมการชุดนี้จะเป็นผู้กำหนดนโยบายและประสานงานทันตสาธารณสุขของประเทศ การแต่งตั้งคณะกรรมการนี้จะต้องให้เสร็จสิ้นภายในปี 2529

5.4.2 กำหนดผู้รับผิดชอบในการบริหารโครงการทันตสาธารณสุขขึ้นในกรมอนามัยภายในปี 2519

5.4.3 จัดตั้งศูนย์ทันตสาธารณสุข เขตขึ้นในเขตต่าง ๆ 9 เขต โดยดำเนินการให้เสร็จสิ้นและพร้อมที่จะปฏิบัติงานได้ภายในปี พ.ศ. 2521

5.4.4 จัดตั้งฝ่ายทันตสาธารณสุขขึ้นในสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดทุกจังหวัด โดยเริ่มดำเนินการในปี 2520 และให้เสร็จสิ้นภายในปี 2521

5.5 การดำเนินงานด้านวิจัย

5.5.1 ดำเนินการวิจัยทางด้านฟลูออไรด์ โดยสำรวจฟลูออไรด์ในอาหาร น้ำดื่ม และสิ่งบริโภคอื่น ๆ ทั่วประเทศ โดยกองทันตสาธารณสุข และศูนย์สาธารณสุข เขต เป็นผู้รับผิดชอบ โดยตรง การดำเนินการสำรวจจะต้องเสร็จสิ้นภายในปี 2522

5.5.2 ดำเนินการวิจัยโดยการ เติมน้ำฟลูออไรด์ลงในอาหารและน้ำดื่ม โดยเริ่มต้นในปี 2520 และเสร็จสิ้นในปี 2524

5.5.3 ดำเนินการสำรวจทันตสุขภาพของประชาชน ในปี 2520 (ก่อนเริ่มโครงการ) และเมื่อสิ้นสุดโครงการในปี 2524 อีกครั้งหนึ่ง

5.5.4 ดำเนินการวิจัยทางคลินิก โดยมีศูนย์วิชาการทันตกรรมของกรมการแพทย์ และหน่วยงานบริการทันตสาธารณสุขต่าง ๆ เป็นผู้ดำเนินการ

5.5.5 ฝ่ายวิชาการกองทันตสาธารณสุข เป็นผู้รับผิดชอบในการวิจัยปัญหาอื่น ๆ เช่น ปัญหาการบริหารงาน ปัญหาทางพฤติกรรมศาสตร์ การกำหนดมาตรฐานงาน และการประเมินผล เป็นต้น การวิจัยด้านนี้คาดว่าจะดำเนินงานได้ในปี 2520 และต่อเนื่องไปเป็นระยะ ๆ ตามความจำเป็นที่จะนำผลการวิจัยมาใช้ประกอบในการบริหารและดำเนินงานตามโครงการ

5.5.6 ประสานงานกับสถาบันวิจัยทางด้านสาธารณสุขและสถาบันวิจัยอื่น ๆ เพื่อดำเนินงานวิจัยการผลิตสารฟลูออไรด์จากวัตถุดิบภายในประเทศ เพื่อใช้ในงานบริการทันตสาธารณสุข

5.6 งานอื่น ๆ

5.6.1 จัดตั้งระบบการนิเทศงาน ตลอดจนการดำเนินงานนิเทศบุคลากรทุกระดับ ให้ทั่วถึงภายในปี 2520

5.6.2 จัดตั้งระบบการนำส่งผู้ป่วยทางทันตกรรม ตลอดจนวิธีการดำเนินงานให้เสร็จสิ้นภายในปี พ.ศ.2520

5.6.3 จัดระบบนำส่งทันตวัสดุ และเวชภัณฑ์ (Dental supply system) โดยร่วมมือกับระบบนำส่งเวชภัณฑ์การแพทย์ (Medical supply) ให้เสร็จสิ้นภายในปี 2520

5.6.4 ดำเนินการสรรหา และบรรจุบุคลากรต่าง ๆ ที่ต้องการตามแผนให้ เป็นไปตามกำหนด เวลาและจำนวนที่ได้กำหนดไว้ เป็นรายปี

5.6.5 กำหนดแนวทางความก้าวหน้าในวิชาชีพของทันตบุคลากร และบุคลากร
ที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจนแน่นอน เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารงานบุคคลของกระทรวงให้
เสร็จสิ้นภายในปี 2521

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

6. งบประมาณค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

6.1 งบประมาณค่าใช้จ่ายของโครงการทันตสาธารณสุขตลอดโครงการ 5 ปี แยกตามลักษณะงาน

ก. งบประมาณลงทุน

งาน	งบประมาณค่าใช้จ่าย (บาท)					รวม 5 ปี
	2520	2521	2522	2523	2524	
1. งานฝึกอบรม						
1.1 ทันตภิบาล						
- ค่าก่อสร้างในการขยาย รร. เดิม	-	4,567,000	342,000	192,000	-	5,101,000
- ค่าก่อสร้างในการสร้าง รร. ใหม่	9,174,000	363,000	267,000	96,000	96,000	9,996,000
- ครุภัณฑ์สำหรับ รร. ใหม่	4,325,000	2,000,000	16,175	-	-	6,341,175
- ครุภัณฑ์สำหรับ รร. เดิม	-	901,000	827,300	-	-	1,728,300
1.2 อบรมระหว่างประจำการเจ้าหน้าที่	-	-	-	-	-	-
รวม	13,499,000	7,831,000	1,452,475	288,000	96,000	23,166,475

งาน	งบประมาณค่าใช้จ่าย (บาท)					รวม 5 ปี
	2520	2521	2522	2523	2524	
2. งานบริการ						
2.1 งานทันตกรรม						
- ครูทันตทันตกรรม	2,108,000	3,126,000	2,232,000	4,422,000	2,640,000	14,528,000
- ครูทันตสํานักงาน (คลินิก)	39,000	96,200	46,800	137,800	106,600	426,400
- รอยนต์ 71 คัน	3,230,000	3,040,000	2,850,000	2,850,000	1,520,000	13,490,000
2.2 งานทันตกรรมป้องกัน	-	-	-	-	-	-
2.3 งานทันตสุขศึกษา						
- ครูทันตและอุปกรณ์วัสดุทันตศึกษา	104,675	40,125	-	-	-	144,800
รวม	5,481,675	6,302,325	5,128,800	7,409,800	4,266,600	28,589,200
3. งานวิจัย						
- ครูทันตและอุปกรณ์การวิจัย	100,000	152,000	200,000	200,000	276,000	928,000

งาน	งบประมาณค่าใช้จ่าย (บาท)					รวม 5 ปี
	2520	2521	2522	2523	2524	
4. งานบริหาร						
- ค่าก่อสร้างศูนย์ทันตสาธารณสุข เขต	420,000	1,330,500	1,180,500	1,995,000	1,869,000	6,795,000
- ครุภัณฑ์สำนักงาน	140,400	155,650	84,850	82,000	72,000	534,900
- รถยนต์ศูนย์เขต (9 คัน)	-	690,000	690,000	690,000	-	2,070,000
รวม	660,400	2,327,250	2,155,350	2,967,000	2,217,000	10,327,900
รวม (งบประมาณลงทุน)	19,641,075	6,461,475	8,736,625	10,664,800	6,579,600	62,083,575

ข. งบประมาณดำเนินงาน

งาน	งบประมาณค่าใช้จ่าย (บาท)					รวม 5 ปี
	2520	2521	2522	2523	2524	
1. งานฝึกอบรม						
1.1 ทัศนศึกษา						
- งบดำเนินงานของโรงเรียน 2 แห่ง						
- ค่าตอบแทน	-	7,520	15,040	42,360	42,360	107,280
- ค่าใช้สอย	100,000	190,000	220,000	220,000	220,000	970,000
- ค่าวัสดุ	496,000	898,000	1,692,000	1,692,000	1,692,000	6,470,000
- เงินอุดหนุน	378,000	567,000	1,404,000	2,133,000	2,160,000	6,642,000
1.2 อบรมระหว่างประจำการ						
- ค่าใช้จ่ายในการอบรม	2,578,800	2,201,680	87,000	-	-	4,867,480
รวม	3,552,800	3,864,200	3,418,040	4,087,360	4,134,360	19,056,760

งาน	งบประมาณค่าใช้จ่าย (บาท)					
	2520	2521	2522	2523	2524	รวม 5 ปี
2. งานบริการ						
2.1 งานทันตกรรม						
- ทันตวัสดุและเวชภัณฑ์	340,000	900,000	1,260,000	1,970,000	2,400,000	6,870,000
- ค่าซ่อมบำรุงเครื่องมือทันตกรรม	-	295,048	347,848	416,240	517,088	1,576,224
- วัสดุเชื้อเพลิง	270,500	127,000	405,000	540,000	600,000	1,942,500
- การสื่อสารและขนส่ง	15,000	15,000	15,000	15,000	15,000	75,000
2.2 งานทันตกรรมป้องกัน						
- วัสดุอุปกรณ์ทันตกรรมป้องกัน	100,000	300,000	300,000	300,000	300,000	1,300,000
- สารฟลูออไรด์	128,000	208,000	320,000	464,000	624,000	1,744,000
2.3 งานทันตสุขภาพศึกษา						
- วัสดุทันตสุขภาพศึกษา	280,000	215,000	130,000	130,000	130,000	885,000
- ค่าใช้จ่ายในการเผยแพร่	10,000	5,000	5,000	5,000	5,000	30,000
รวม	1,000,500	2,208,048	2,782,848	3,840,240	4,591,088	14,422,724

งาน	งบประมาณค่าใช้จ่าย (บาท)					
	2520	2521	2522	2523	2524	รวม 5 ปี
3. งานวิจัย						
- วัสดุเคมีและวิทยาศาสตร์	50,000	50,000	50,000	50,000	50,000	250,000
- ค่าใช้สอยในการวิจัย	10,000	10,000	10,000	10,000	10,000	50,000
- ค่าใช้สอยในการสำรวจทัศนสภาพแห่งชาติ	80,000	-	-	-	80,000	160,000
รวม	140,000	60,000	60,000	60,000	140,000	460,000
4. งานบริหาร						
- ค่าวัสดุรถยนต์	51,000	108,000	162,000	216,000	240,000	777,000
- ค่าซ่อมบำรุง	34,000	72,000	108,000	144,000	160,000	518,000
- วัสดุสำนักงาน	150,000	195,000	195,000	195,000	195,000	930,000
- วัสดุงานบ้าน	9,000	13,500	13,500	13,500	13,500	63,000
- ค่าเบี้ยเลี้ยงในการนิเทศงานและอื่น ๆ	62,500	62,500	62,500	62,500	62,500	312,500
- ค่าเบี้ยประชุมคณะกรรมการทันตสาธารณสุขแห่งชาติ	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	25,000
- ค่าจัดทำคู่มือ	341,500	-	-	-	-	341,500

งาน	งบประมาณค่าใช้จ่าย (บาท)						รวม 5 ปี
	2520	2521	2522	2523	2524	รวม 5 ปี	
- ค่าเช่าบ้าน	310,068	624,888	907,764	1,320,660	1,747,812	4,911,192	
รวม	963,068	1,080,888	1,453,764	1,956,660	2,423,812	7,878,192	
5. เงินเดือนและค่าจ้างประจำ (เฉพาะอัตราตั้งใหม่)	1,427,625	3,261,600	4,785,225	6,712,680	8,447,505	24,634,635	
6. ค่าจ้างประจำ	373,050	863,550	1,274,970	1,676,500	1,979,580	6,167,700	
รวม	1,800,675	4,125,150	6,060,195	8,389,230	10,427,085	30,802,335	

รวมงบประมาณเฉพาะส่วนที่ตั้งอยู่ในโครงการ = 62,083,575 + 41,817,676 + 30,802,335

= 134,703,586

งบประมาณโครงการ

(แยกตามหน่วยงานเจ้าของงบประมาณ)

หน่วยงาน	2520	2521	2522	2523	2524	รวม
ก. งบประมาณโครงการทั้งหมด						
1. กองทันตสาธารณสุข	5,536,328	9,447,737	7,506,960	10,404,405	9,883,477	42,778,907
2. กองฝึกอบรม	14,595,310	9,809,360	5,307,270	5,102,845	5,046,720	39,861,505
3. กองสาธารณสุขภูมิภาค						
3.1 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด	6,966,480	8,542,664	9,697,242	12,491,540	13,366,258	52,064,174
3.2 โรงพยาบาลชุมชนอำเภอ	2,621,995	3,960,285	5,504,495	14,857,650	19,147,405	46,091,830
4. กองโรงพยาบาลภูมิภาค	-	2,050,050	1,943,300	5,088,100	8,338,150	17,419,600
5. กรมการแพทย์	-	683,350	875,550	2,443,450	3,722,000	7,724,300
6. กรุงเทพมหานคร	2,596,730	1,413,710	2,759,870	3,687,810	5,923,470	16,381,590
7. เทศบาลต่าง ๆ	820,020	230,640	1,061,460	483,600	506,640	3,102,360
รวม	33,136,863	36,137,796	34,656,147	55,559,400	65,934,110	225,424,316
ข. ส่วนที่จัดตั้งในโครงการนี้ (ดูหมายเหตุ)	27,098,118	27,799,761	22,511,472	28,998,790	28,296,445	134,703,586
ค. ส่วนที่ตั้งอยู่ในโครงการอื่น (ดูหมายเหตุ)	6,038,745	8,338,035	12,144,675	26,560,610	37,637,665	90,719,730

หมายเหตุ ตามข้อ ข. ได้แก่ งบประมาณของกองทันตสาธารณสุข กองฝึกอบรม และกองสาธารณสุขภูมิภาค ในส่วนของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดตั้งอยู่ในโครงการทันตสาธารณสุข

ตามข้อ ค. ได้แก่

1. งบประมาณทันตสาธารณสุขของโรงพยาบาลชุมชนอำเภอ โรงพยาบาลจังหวัดและอำเภอ (เดิม) ตั้งอยู่ในโครงการจัดการบริการสาธารณสุขในส่วนภูมิภาค โดยมีกองสาธารณสุข-ภูมิภาคและกองโรงพยาบาลส่วนภูมิภาค เป็นหน่วยงานรับผิดชอบ
2. งบพัฒนาการทันตกรรมของกรมการแพทย์ ตั้งอยู่ในแผนพัฒนาทางวิชาการแพทย์
3. งบพัฒนาทันตสาธารณสุขของกรุงเทพมหานครและเทศบาลต่าง ๆ ตั้งอยู่ในโครงการบริการสาธารณสุขในเขต เมือง

7. ผลที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการ

โครงการนี้จะมีผลโดยตรงต่อการลดปัญหาทันตสาธารณสุข และช่วยยกระดับทันตสุขภาพของเด็กซึ่งเป็นอนาคตของชาติให้ดีขึ้น ทั้งยังก่อให้เกิดทัศนคติในการดูแลป้องกันตนเองให้พ้นจากโรค อันเป็นผลดีในด้านเศรษฐกิจและสังคม เป็นที่หวังว่าประชากรของชาติในอนาคตจะมีสุขภาพที่แข็งแรงสมบูรณ์ พร้อมทั้งจะเป็นพลังในการสร้างสรรค์ และส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าและความมั่นคงของประเทศชาติต่อไป

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โครงการส่งเสริมทันตสุขภาพในโรงเรียนประถมศึกษา

ความเป็นมา ที่ต้องมีการร่วมกันจัดทำโครงการส่งเสริมทันตสุขภาพในนักเรียนประถมศึกษา สืบเนื่องมาจาก

1. ปัญหาด้านทันตสุขภาพ เป็นปัญหาสำคัญที่พบมาเป็นอันดับ 1 ในนักเรียนประถมศึกษา เมื่อเปรียบเทียบกับโรคอื่น ๆ ที่ตรวจพบในกลุ่มเดียวกัน (จากการสำรวจของกองอนามัยโรงเรียน พ.ศ. 2524) และปัญหาด้านทันตสุขภาพนั้นนอกจากจะมีผลเสียโดยตรงต่อสุขภาพช่องปากของเด็กแล้ว ยังมีผลกระทบต่อ การเรียนและ พัฒนาการของ เด็กอีกด้วย
2. นักเรียนประถมศึกษาอยู่ในช่วงอายุ 6 - 12 ปี ซึ่งเป็นวัยที่มีฟันแท้ขึ้นใหม่ ๆ ลักษณะรูปร่างของฟัน จึงยังคงมีรอย ร่องบนตัวฟันค่อนข้างลึก ทำให้เกิดโรคฟันผุได้ง่าย นอกจากนี้ อุบัติสัยของ เด็กที่ชอบรับประทานอาหารของหวาน ตลอดจนข้อจำกัดในเรื่องความสามารถดูแลสุขภาพช่องปากด้วยตนเอง ล้วนเป็นสาเหตุเสริมทำให้เกิดโรคได้ง่าย หากไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่ที่ดีพอ
3. โรคฟันผุหากเกิดขึ้นแล้ว จะเป็นการทำลายอย่างถาวร ไม่สามารถบำบัดรักษาให้กลับมีสภาพดีดังเดิมได้ การรักษาเป็นเพียงการบูรณะซ่อมแซมไม่ให้ลุกลามและช่วยให้ทำหน้าที่ได้ตามสมควรเท่านั้น ดังนั้น การส่งเสริมป้องกันก่อนการ เกิดโรคจึงจัดว่าเป็นวิธีที่ดีที่สุด
4. โรคในช่องปาก เป็นโรคที่สามารถป้องกันได้และสามารถทำได้โดยมีประสิทธิภาพ หากเริ่มต้นตั้งแต่วัยเด็ก การฝึกฝนให้เด็กมีทันตสุขนิสัยที่ดี การเสริมสร้างความแข็งแรงให้แก่ฟันโดยใช้สารฟลูออไรด์ รวมทั้งการบำบัดรักษาในระยะเริ่มแรกของการเป็นโรค จะช่วยป้องกันและควบคุมโรคในช่องปากของเด็กได้

ด้วยเหตุผลดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ และกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข จึงเห็นสมควรให้จัดดำเนินโครงการฯ โดยคาดหวังว่าจะช่วยเสริมสร้างสุขภาพในช่องปากที่ดี ลดปัญหาที่มีผลกระทบต่อการศึกษาเล่าเรียนและช่วยพัฒนาการของเด็กให้เป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์

เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านสุขภาพของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา ด้วยการนำความรู้ด้านสุขภาพมาประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยความร่วมมือจาก

บุคลากรหลาย ๆ ฝ่าย จนบรรลุวัตถุประสงค์ กล่าวคือ นักเรียนมีพฤติกรรมอนามัยที่ถูกต้อง และมีทัศนศรัทธาภาพที่สมบูรณ์

กิจกรรม ประกอบด้วยกิจกรรม 2 กลุ่ม ดังนี้คือ

1. กิจกรรมหลัก ได้แก่กิจกรรมดำเนินการในโรงเรียนซึ่งจะมีผลกระทบโดยตรงต่อทัศนศรัทธาภาพของนักเรียน ผู้ที่จะมีบทบาทสำคัญที่สุดในกิจกรรมหลักคือ ผู้บริหารโรงเรียน ครู และผู้นำนักเรียน

กิจกรรมหลักประกอบด้วย

1.1 การตรวจสอบสภาพในช่องปากนักเรียน โดยครูอนามัย เพื่อหาปัญหาในระบบการ เพ้าระวังทางทันตสาธารณสุข

1.2 ดำเนินโครงการส่งเสริมทัศนศรัทธาภาพโดยจัดให้มีการสอนทัศนศรัทธา ศึกษานิทรรศการ การรณรงค์ และการแปรงฟันหลังอาหารกลางวัน

1.3 ดำเนินโครงการทันตกรรมป้องกันโดยการใช้ฟลูออไรด์ในท้องถิ่นที่มี ปริมาณฟลูออไรด์ในน้ำไม่เกิน 0.5 PPM.

1.4 ให้บริการทันตกรรมบำบัด เบื้องต้น การส่งต่อตามระบบ ให้การบำบัด รักษาอย่างเป็นระบบหรือให้การรักษาตามความจำเป็น

1.5 ดำเนินการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องตามความจำเป็น เช่น จัดหาแหล่งน้ำดื่ม น้ำใช้ การควบคุมอาหารที่มีผลเสียต่อทัศนศรัทธาภาพ เป็นต้น

2. กิจกรรมสนับสนุน ได้แก่การสนับสนุนจากหน่วยงานต่าง ๆ ในระดับตำบล อำเภอ จังหวัด และกระทรวง ทั้งในสายการศึกษาและสายสาธารณสุข เพื่อให้การดำเนินงานของครู เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์

กิจกรรมสนับสนุนประกอบด้วย

2.1 การจัดเตรียม เอกสารวิชาการ

2.2 การสนับสนุน วัสดุอุปกรณ์ ฟลูออไรด์ เครื่องมือ และวัสดุอุปกรณ์ตาม

ความเหมาะสม

2.3 การนิเทศติดตาม เพื่อให้คำแนะนำและกำกับการให้ เป็นไปตามโครงการ

2.4 การบำบัดรักษา ตามความจำเป็นและอย่าง เป็นระบบ

เอกสารวิชาการ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ร่วมกับกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ได้จัดทำเอกสารวิชาการสำหรับสนับสนุน โครงการส่งเสริมทันตสุขภาพในโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 3 ชุด ดังต่อไปนี้คือ

1. หนังสือคู่มือสำหรับครู ในการปฏิบัติงานโครงการส่งเสริมทันตสุขภาพในโรงเรียนประถมศึกษา
2. หนังสือคู่มือ การจัดกิจกรรมโครงการส่งเสริมทันตสุขภาพในโรงเรียนประถมศึกษา
3. หนังสือคู่มือ การเฝ้าระวังทันตสุขภาพในเด็กวัยประถมศึกษา

โดยแต่ละ เล่มมีวัตถุประสงค์มุ่ง เน้นรายละเอียดในจุดต่าง ๆ ดังนี้คือ

1. หนังสือคู่มือสำหรับครูในการปฏิบัติงานโครงการส่งเสริมทันตสุขภาพในโรงเรียนประถมศึกษานั้น จะกล่าวถึงกระบวนการหลักในการดำเนินโครงการส่งเสริมทันตสุขภาพโดย

1.1 มุ่ง เสริมความรู้และแนวทางการจัดกระบวนการ เรียนการสอนทันตสุขภาพตามหลักสูตร เพื่อให้สอดคล้องกับวัย ความต้องการ และพัฒนาการของเด็ก

1.2 เสนอแนะแนวทาง ในการนำกลุ่มผู้นำนักเรียนด้านทันตสุขภาพ เข้ามาร่วมแก้ปัญหาสุขภาพในช่องปากของ เพื่อนนักเรียนในโรงเรียนของตน

2. หนังสือคู่มือการจัดกิจกรรมในโครงการส่งเสริมทันตสุขภาพในโรงเรียนประถมศึกษานั้นจะกล่าวถึงรายละเอียด การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในโครงการ พร้อมทั้งมุ่งเสริมความรู้ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

2.1 มุ่ง เสริมความรู้ในด้านการใช้ "ชุดตรวจฟัน" เพื่อให้การบำบัดเบื้องต้นแก่เด็กนักเรียนที่มีปัญหาปวดฟัน ตลอดจนพิจารณาส่งต่อเพื่อรับการรักษาตามระบบ

2.2 มุ่ง เสริมและเสนอแนะรายละเอียดของกิจกรรมพื้นฐานต่าง ๆ ด้านการป้องกัน ส่งเสริมทันตสุขภาพที่ครูสามารถนำไปปฏิบัติงานตามโครงการได้

3. หนังสือคู่มือการ เฝ้าระวังทันตสุขภาพในเด็กวัยประถมศึกษา จะกล่าวถึงการดำเนินงานกิจกรรม เฝ้าระวังทันตสุขภาพของนักเรียน เมื่อโรงเรียนมีการดำเนินการ เฝ้าระวังแล้ว จะเป็นการเพิ่มคุณภาพของการดำเนินงานโครงการส่งเสริมทันตสุขภาพในโรงเรียน เพราะการ เฝ้าระวังจะประกอบด้วยการค้นหาปัญหาทันตสุขภาพตั้งแต่ เริ่มและดำเนินการควบคุมหรือแก้ไขความผิดปกติที่เกิดขึ้นอย่างทันทั่วทั้งที่ และมีประสิทธิภาพในการทำงานอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่องและแก้ไขปัญหาทันตสุขภาพให้ผลจริงจัง โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

3.1 เพื่อให้ครูสามารถค้นหา เด็กนักเรียนที่มีปัญหาทันตสุขภาพในระยะ เริ่มแรกได้

3.2 เพื่อให้ครูสามารถแก้ปัญหาที่พบได้อย่างมีประสิทธิภาพก่อนที่ปัญหาจะลุกลามบั่นทอนสุขภาพของนักเรียน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียน

นายสุนทร บ้านสกุล เกิดวันที่ 8 กรกฎาคม พ.ศ.2497 ที่อำเภออัมพวา
จังหวัดสมุทรสงคราม สำเร็จการศึกษาปริญญาการศึกษาบัณฑิต จากมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ
พลศึกษา เมื่อปีการศึกษา 2522 ปัจจุบันรับราชการในตำแหน่งอาจารย์ 1 โรงเรียนเมือง
สมุทรสงคราม สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรสงคราม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย